

TREF MAGAZINE

Nummer 23 Jaargang 3

mensen van om de hoek

*‘Bij elke
periode in
mijn leven
hoort een
bepaalde
plaat’*

DJ Bert over
zijn passie voor
muziek en zijn
liefde voor katten

En verder:

Sanne heeft ondanks niet
aangeboren hersenletsel het
leven goed op de rit. ‘Ik
heb een vriend, een baan en
een huis, het gaat prima!’

Manfred en Chris zetten zich
in voor het seniorennetwerk
in Nijmegen: ‘*Participatie-
samenleving* is gewoon een
ander woord voor bezuinigen’



DJ BERT

TREF

MAGAZINE *over mensen van om de hoek*

*Want
iedereen
hoort erbij!*

TREF Redactie en Informatie:

Aureliavinder 58 | 8016HC Zwolle | tel. 038-4653244
info@TREFmagazine.nl | www.TREFmagazine.nl

Aan deze TREF werkten mee:

Mathilde van Hulzen, Kees Huis in 't Veld, Janneke Pelle, Bert Schoonhoven, Jenny Kamps, Frans de Jong, Ward de Weerd en anderen.

TREF Magazine wordt gesponsord door:

PSYCHOLOGENPRAKTIJK

WWW.PSYCHOLOGENPRAKTIJKELF.NL



Gevoelskracht

Praktijk voor Haptotherapie
www.gevoelskracht.nl

C!FAS

WWW.CIFAS.NL

WERKSTROOMBOEKHOUDEN - HET NIEUWE BOEKHOUDEN

Techwatch^{bv}

Technische Tijdschriften
BITS&CHIPS en MECHATRONICA&MACHINEBOUW
Conferenties en Beurzen
WWW.BITS-CHIPS.NL

Niemand wordt met een gebruiksaanwijzing van zichzelf, de wereld of het leven geboren en toch maakt iedereen er op zijn eigen wijze iets unieks van. Tegelijkertijd wordt onze samenleving steeds harder en voller, mensen zijn gehaast en sneller in hun oordeel en veroordeling.

TREF biedt een plek aan de verwondering over de veerkracht van mensen. Ook zetten we ons met TREF in voor een ideëel doel: het bevorderen van maatschappelijke integratie. We doen dat door mensen uit de hele samenleving aan het woord te laten over hun leven. In TREF tref je maandelijks persoonlijke verhalen van mensen om de hoek. Zij vertellen wat hen beweegt en motiveert, wat hun dromen en passies zijn. Daarmee bieden we niet alleen inspiratie, maar willen we ook een gevoel van verbondenheid oproepen. Want mensen echt leren kennen, doet erkennen.

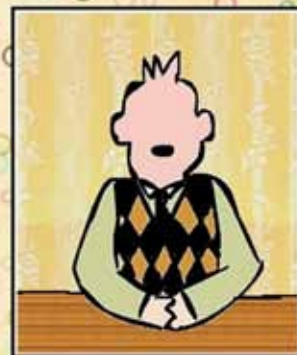
Adverteren, doneren, sponsoren

Voor bedrijven en instellingen vormt TREF een unieke manier om invulling te geven aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Met een advertentie, donatie of sponsorschap draagt u een steentje bij aan de **samenleving**. Toon uw betrokkenheid: bel of mail en ontdek de mogelijkheden:
info@TREFmagazine.nl, Mathilde van Hulzen 024-3002133 of Marijke Mosterman 038-4653244.

Abonneren

TREF is gratis. Kijk voor de TREFpunten op TREFmagazine.nl. Een abonnement is mogelijk, je betaalt alleen de verzend- en administratiekosten: € 35,00 per jaar. Maak het betreffende bedrag over op bankrekeningnr. 656 003 413 t.n.v. Marijke Mosterman Journalistieke Producties onder vermelding van naam en adres, en je ontvangt TREF per omgaande.

WANLIJNER



Het levenspad
kent geen
TomTom



SANNE



IN TREF 23:

- Kunst: Truus van Buren 8
- De Terechte Kronkel 9
- Door het oog van TREF 12
- Jenny's bespiegelingen 17
- Janneke's belevenissen 18
- Ward de Weerd 19
- Amsterdam Outsider Art 20
- Mathilde's Recept 23
- Puntenslijper 24



MANFRED



CHRIS



BEN



BERT



BERT

Over **KATTEN** en **MUZIEK**

Dj Bert noemden ze hem, also known as Bertje. Hij draaide vanaf de jaren zestig in discotheken en op bruiloften en partijen en als je het hem vraagt, doet hij dat nu nog. Hij droeg zelf ook bij aan des vaderlands muzikale erfgoed met zijn 35 singles en 20 cd's. Ondertussen werkte hij 35 jaar lang bij de boekwinkel op het station. Sinds zijn pensioen zet hij zich in voor de dieren in het dierenasiel en ook voor de zes katten bij hem thuis. 'Muziek en katten staan voor mij op nummer 1.'

Marijke Mosterman

Er zijn een aantal dingen waarover je met Bert Vaatstra niet kunt praten. Ten eerste is dat zijn leeftijd. Het enige wat we daarover kunnen zeggen is dat hij er een stuk jonger uitziet dan hij is. Ten tweede praat hij niet over de relaties die hij wel of niet in zijn leven heeft gehad. Voor de rest kletst hij de mensen de oren van het hoofd. Maar dat hoorde dan ook altijd bij zijn vak. Jaren geleden was hij de eerste professionele discjockey van Zwolle, hij heeft het vak als het ware bijna zelf uitgevonden. 'Ik had na de mulo een horecaopleiding gevolgd', vertelt hij. 'Ik werkte in het sjiekste hotel van Zwolle, waar ik zelfs koningin Juliana nog met witte handschoentjes aan bediend heb. Maar de horeca beviel me toch niet helemaal. Ik ging liever naar de platenzaak. Daar was ik zo vaak te vinden dat ze me uiteindelijk een baan aanboden. En zo kwam van het een het ander. Op een gegeven moment vroegen ze me of ik in een hotel in Kampen muziek wilde draaien. Nou, dat leek me hartstikke leuk. En het was zo'n succes dat ik er elke week te vinden was. Het was nieuw, ik moest het discjockeyschap zelf uitvinden als het ware. Jezelf wegcijferen, inspelen op de mensen, draaien wat ze willen horen, en de sport daarbij was om altijd de dansvloer vol te krijgen. Als de mensen maar plezier hadden, daar ging het me om. En als ik vooraf eerst even in de stemming moest komen, draaide ik AC/DC met "A Whole Lotta Rosie". Dan was ik meteen in the mood.'

Beroemd

Bert werd een veelgevraagde dj. 'Ik ben uitgezworven naar Duitsland, België, Zwitserland, overal wilden ze me hebben. Maar ja, ik had heimwee. Dus ging ik terug en draaide ik in de wijde regio. En vooral ook in de Zwolse In den Herbergh en later in de Boemerang, waar om half acht al rijen voor de deur stonden, terwijl we om acht uur open gingen. Ja, dat waren hele andere tijden dan nu, mooie tijden. Ik was wereldberoemd in de wijde omgeving. Maar ik hielp toch gewoon ook opruimen na afloop, dan ging ik de vloer dweilen en glazen opruimen, daar voelde ik me niet te goed voor. Een barkeeper werkt heel hard, terwijl een discjockey meer geld verdient. Daarom vond ik dat ik ook wel mijn steentje kon bijdragen.' Bert is nog steeds te boeken voor bruiloften, partijen of andere gelegenheden. 'Maar ik doe alleen de dingen die ik leuk vind. Laatst bestond een kaartclub vijftig jaar. Ze gingen met de bus overal naar toe en ik ging mee met mijn koffer met muziek. Na afloop werd ik van alle kanten gecompimenteerd: de mensen vinden het geweldig. Ik overleg van te voren en dan draai ik wat ze willen horen. Zo werkt dat. Maar de gouve ouwen zijn mijn specialiteit. Muziek uit de jaren zestig, zeventig en tachtig. Dat is mijn ding.'





Singles en CD's

Op een gegeven moment, Bert was een jaar of twintig, ging hij zelf muziek maken. 'Ik ben begonnen met een meisje, we vormden het duo Sandy & Bert. Dat was een succes. Helaas is Sandy overleden toen ze 21 jaar was, in het kraambed, samen met het kind. Dat was heel erg.' Een tijd daarna is de band Bert Vaatstra & The Rumble Cats opgericht. 'Daarmee heb ik opgetreden en singles gemaakt. Ik heb bijvoorbeeld met KnuffelRuud van Big Brother muziek gemaakt en met de groep Yes or No. En ik heb ook solo-platen gemaakt onder namen als Bert zonder Ernie en ook gewoon als DJ Bert. In totaal waren het 35 singles en 20 cd's. Altijd als ik dat enthousiast aan de mensen vertel, kijken ze me stomverbaasd aan alsof ze het niet geloven. Jaloezie is dat misschien, de kift. Ze zijn het in Zwolle niet gewend als je je kop boven het maaiveld uitsteekt, maar het is toch echt waar. Ach ja, het temperde mijn enthousiasme, maar ik heb ermee leren leven.' Bert trad overal op, vooral veel in België, waar hij meerdere hits scoorde. 'Ik heb een tijdlang in België gewoond, ondanks mijn heimwee. Ik had een grote poster van de Zwolse Peperbus aan de muur hangen, die kon ik niet missen.'

Radio en televisie

In België maakte Bert bij de BRT zijn eerste radiomuziekprogramma's. Ook was hij er op televisie te zien, met zijn eigen specifieke Bert-humor. 'Ik was altijd van de snelle humor en ik heb daar een keer een mop verteld waar ik veel commentaar op kreeg: hoe kun je zien dat je van Nederland België binnenkomt? Dan worden de koeien knapperder dan de vrouwen.' Hij moet er nog om grinniken. 'Gelukkig konden ze er later wel om lachen.' Maar op een gegeven moment wilde Bert weer terug naar Nederland. 'Ik werd daar steeds ongelukkiger. Dus toen ben ik naar Zwolle teruggekeerd. Daar ging ik door met het radiomaken en ook televisie. In het begin bijvoorbeeld bij Radio Veronica. Ze zaten toen nog op het zendschip, maar ik nam programma's in de Hilversumse studio op. Het was geweldig daar, met een kelder vol drank.' Hij had een rubriek bij Radio 2 en later in de Breakfast Club van Jeanne Kooijmans en Peter van Bruggen. 'Vijf jaar lang belden ze me 's morgens in de boekwinkel op het station waar ik inmiddels werkte, voor het laatste krantennieuws, de tijdschriftenroddels en de tips van oma. En soms gooide ik er een mop tussendoor. Het was altijd lachen. Je kon me horen en zien bij allerlei lokale, regionale en landelijke media. Ik heb jarenlang bij RTV Oost de Radioroddelkrant gedaan met Marga Bult en Peter Schoof. Ook was ik twee seizoenen lang jurylid in het wekelijkse tv-talentenprogramma Eigenwijs waarmee artiesten zoals De Boswachters beroemd zijn geworden. Daar probeerden sommigen me nog wel eens om te kopen met een fles drank of zo, maar ik ben onomkoopbaar. Bij RTL4 kon je me af en toe in de 5 Uur Show tegenkomen, en bij het tv-programma Gezond & Wel met Oma's Tips. Dan kwamen ze bij mij thuis in de keuken filmen.' Bert lacht. 'Ik had een speciale, loeiend harde Tarzankreet waarvan de microfoons altijd bijna uit elkaar knapten, maar ze vroegen altijd of ik die wilde laten horen omdat ze niet geloofden dat ik dat geluid zelf maakte. Mijn eigen herkenningstune als het ware.'

Boekwinkel

'Toen ik terug kwam uit België, ben ik gewoon weer in discotheken gaan draaien', vertelt Bert. 'Daar hoorde ik op een gegeven moment dat ze bij de boekwinkel op het station iemand zochten voor





de zomer. Leek me leuk, de sfeer op het station, kletsen met mensen: dat was echt wel wat voor mij. Ik ben er die zomer begonnen en na 35 jaar ben ik er weer weggegaan. Het was druk in die begintijd: ik had dus een fulltime baan, ik draaide daarbij als DJ en ik ging tien jaar lang ook bijna dagelijks naar mijn ouders en later alleen mijn moeder in het verzorgingshuis. Sommige mensen vroegen zich af hoe ik dat op kon brengen, maar ja, als je jong bent, lijkt je overal energie voor te hebben. Ik was ook nooit ziek, moet ik zeggen. Tot dat ik een paar jaar geleden niet meer naar het station kon lopen, terwijl ik dat jaar in jaar uit gedaan had. Ik moest wel vier keer rusten. De dokter zei dat het maar goed was dat ik gekomen was, anders had ik m'n testament alvast moeten opmaken. Ik had beginnende diabetes en een enorme hoge bloeddruk. Met medicijnen en een dieet is dat gelukkig allemaal weer goed gekomen.' Nadat Bert weer was opgeknapt, werkte hij nog een tijdje halve dagen bij de boekwinkel, maar toen was het tijd voor pensioen. 'Ik heb het er altijd naar mijn zin gehad. Ik ga er nog vaak wel langs en ik word ook altijd uitgenodigd voor feestjes en zo.'

Dierenasiel

'Eerst heb ik vakantie gevierd en daarna heb ik een rondgang langs de familie gemaakt', vertelt Bert. 'Daar was ik wel een tijdje zoet mee, want ik heb zes broers en twee zussen. Maar op een gegeven moment had ik wel weer zin om iets op te pakken.' En daar kwam Berts andere grote passie om de hoek kijken: dieren. 'Wij zijn opgevoed met dieren. Toen mijn ouders ziek werden, heb ik de katten overgenomen. Sindsdien heb ik er altijd een stuk of twee gehad. En soms een aanloopkat erbij, zoals Boy. Een getraumatiseerde, totaal verwilderde kater die niet naar binnen wou. Voor hem heb ik een plekje in de schuur gemaakt. Op een gegeven moment, hij was al heel oud, kwam hij toch naar binnen. Na een week overleed hij. Die laatste week was zijn manier om me voor al die jaren te bedanken, daar ben ik van overtuigd.' Bijna een jaar geleden was er bij Berts huis weer een witte aanlooppoes. 'Ik ontdekte op een gegeven moment dat ze jonkies had gekregen, hier tussen de struiken. Die zijn door mensen van het dierenasiel opgehaald. En toen dacht ik: dit wil ik doen. Bij het dierenasiel werken. Ik ben erheen gegaan en nu werk ik er een aantal ochtenden per week als vrijwilliger. Het is geweldig, ik

ga er fluitend heen. Je kunt zoveel voor die dieren betekenen. 's Ochtends wandelen met de honden, maar mijn specialiteit is toch de katten. Als er een wilde kat bijkomt zeggen ze: laat Bert hem maar socialiseren, die kan dat. Laatst was er een hele oude, totaal versmeerde kat. Die heb ik helemaal gewassen en vertroeteld, maar hij heeft het toch niet gehaald. Na twee weken ging hij dood. Daar heb ik wel een traantje om gelaten. Maar ja, dat zeiden mijn collega's ook: ik heb hem toch nog een goede tijd kunnen geven.'

Zoete inval

Inmiddels is het bij Bert thuis ook bijna een asiel geworden. 'Ik heb nu zes katten, dat groeit op een gegeven moment gewoon zo. Het zijn allemaal aanloopkatten. Ik maak elke dag even een ommetje om de geiten en ganzen koekjes te geven, en laatst liep er een zwarte kat mee. Die wilde niet meer weg. Zo gaat dat dan. Ik heb een rooie die eerst twee jaar buiten heeft gewoond en dan heb je nog Wimpie met de Gypies, vanwege de witte voetjes. Buiten heb ik ook nog drie aanloopegels.' Bert tilt een schattig klein katje op. 'Laatst is kleine Huncky erbij gekomen. Die kwam als heel klein, jong poesje bij het dierenasiel, met een lam pootje. Dat sleepte er gewoon achteraan. Gelukkig hebben ze hem weer helemaal op kunnen knappen. Zijn pootje is geamputeerd en nu hobbelt hij vrolijk rond. Het is een heel blij, mensvriendelijk en dankbaar katje en ook zo leuk om te zien. Als er mensen op bezoek zijn geweest, fouilleer ik ze eerst even als ze weggaan, want iedereen wil hem wel meenemen.'

Bert noemt zijn leeftijd niet, maar die lijkt ook niet belangrijk. 'Ik neem alles zoals het komt en doe de dingen met plezier. Dan maakt het niet uit hoe oud je bent. Als je maar gezond leeft, goed eet en veel beweegt. Ik heb mooie dingen meegemaakt in mijn leven. De oudjaarsdisco's in Zwolle, die eind jaren negentig en begin tweeduizend enorm populair waren. Je merkt dat er nu overal weer behoefte is aan ouderwetse discoavonden met echte gouwe ouwen voor mensen boven de dertig jaar. Verder hebben we enorm veel lol gehad met de wekelijkse hoorspelletjes bij de lokale omroep, waarin ik marktkoopman Jochem was die op de kraam fruit had liggen, maar onder de kraam ook nog van alles verkocht. En bij mijn mooie herinneringen hoort altijd muziek. Als ik bepaalde nummers hoor, denk ik aan bepaalde periodes. Bij "Je t'Aime" van Jane Birkin denk ik aan In den Herbergh. Als ik Desmond Dekker met "You can get it if you really Want" hoor, denk ik aan Tarantula in Meppel. Bij Duitse muziek denk ik aan de Lotus Bar in Limburg, daar heb ik nog een tijd in een nachtclub gedraaid. Als ik maar enkele tonen van een intro hoor, weet ik al wat het is. Mijn geschiedenis kun je helemaal aan de hand van muziek invullen.' Maar ook aan de boekwinkel heeft Bert goede herinneringen. 'Vooral in het begin had ik altijd een soort vakantiegevoel, daar op het station. Ik liet de mensen in hun waarde en had altijd tijd voor een lolletje. En nu staat het Dierenasiel voor mij op nummer 1. Je moet genieten van het hier en nu, van de dingen die je nu hebt.'

Ook in een dierenasiel werken? Kijk bij het dierenasiel bij jou in de buurt. De meeste dierenasiels kunnen wel vrijwilligers gebruiken. Zoals het Zwolse Dierenasiel: dierenasielzwolle.nl.





KIP ZONDER KOP

Door leegte bevangen
Opent zich de mond.
Een waterval van woorden
volkomen ongegrond.
Vast in een oeverloze stroom
Blijft het verder kwaken
Om nergens te raken.

Truus van Buren - kunstenaress

DIT gebeurde allemaal op ÉÉN DAG

Guur weer, met flarden regen en harde wind. Vóór de supermarkt knoopte de moeder de jas van haar dochttertje vast. Ik hoorde het meisje zeggen: 'Mama, hoe laat wordt het zomer?' ('Stukje voor TREF', dacht ik. Kindertaal. Wat zeggen kinderen? Hoe denken kinderen? Hoe is hun besef van tijd anders dan dat van volwassenen?)

Later, op een drukke kruising. Veel voetgangers voor het zebrapad. Fietzers, ongeduldig kijkend naar het nog rode licht. Links en rechts van mij reed het verkeer door. Vóór en achter mij werd groen licht afgewacht.

Ik zag het gebeuren: een haastige fietser racete door, terwijl het stoplicht nog net rood was.

Van rechts kwam een auto; de bestuurder gaf gas omdat het licht al oranje was.

Geschreeuw. De fietser remde, de automobilist remde. Net te laat: de fietser stipte, raakte de auto, sloeg voorover, over de motorkap en viel aan de andere kant op de grond. Nog meer geschreeuw.

Voetgangers renden naar de gevallen fietser; de automobilist stapte uit. Verschillende omstanders pakten hun mobiel en belden 112.

Opluchting volgde op ontzetting: de fietser lag op de weg, maar leek niet veel te mankeren.

('Stukje voor TREF', dacht ik, nadat de schrik wat geluwd was. Zowel voorzichtige als onvoorzichtige mensen denken 'mij gebeurt het niet', maar het kan iedereen zómaar overkomen.

Nu liep het goed af; maar hoe kwetsbaar kan een mens zijn... Drie jaar geleden is op deze zelfde plek iemand aangereden en ter plekke overleden. Een gedenkplaat op het trottoir herinnert er nog aan.)

Ik zit in de trein, op weg naar een feest waarvoor ik ben uitgenodigd. Een meisje komt binnen (hoe jong is ze - zestien misschien?). Telefoon aan haar oor; ze spreekt luid. Ze ziet me wel, maar dimt haar volume niet. Ze zegt: 'Hoeveel heb je nú weer gekregen? ... Vijf maanden? Tjézus. Ja, vorige keer met twee maanden was je wel gematst ... Wat zeg je, of ik een pakje voor je wil bewaren? ... Is dat niet link dan? Krijg ik daar geen last mee dan? ... O, nou, als jij het zegt, dan doe ik het wel. Voor jou doe ik het wel hoor'.

('Stukje voor TREF', dacht ik. Hoor ik echt wat ik hoor? Of oefent ze een monoloog van een toneelstuk op school in? Nou nee, dat denk ik toch niet. Met wie gaat ze om? Weten haar ouders dit? Hoe zouden ze reageren? Hoe naïef is zij? En hoe onverschillig?)

Ik ben op het feestje. Er zijn verschillende mensen die ik ken, onder andere een jonge man - hoe oud hij precies is weet ik niet, maar zeker niet ouder dan vijftwintig. Stralend vertelt hij me dat hij verliefd is; met zijn (nieuwe) vriendin heeft hij sinds kort een passievolle relatie. 'We wonen nog niet samen, maar we denken er wel over', zegt hij me. 'En o ja, m'n vriendin is 58 - en veel mensen vinden dat gek. Wat vind jij?'

Ik vind het niet gek. Wel uitzonderlijk.

('Stukje voor TREF', dacht ik. Waarom zouden mensen tussen wie een groot leeftijdsverschil bestaat, niet verliefd op elkaar kunnen worden? En waarom zou dat makkelijker geaccepteerd worden als de man ouder is, dan wanneer de vrouw ouder is? Maar toch: ik kan me wel problemen bij zo'n relatie voorstellen...)

Ik ben nog steeds op het feest.

De stemming is prima: er zijn leuke mensen, er is goed te eten en te drinken, er wordt gepraat, er wordt gelachen, er is muziek, er wordt gedanst.

Plotseling moet ik onbedaarlijk huilen; ik sla mijn handen voor mijn gezicht; mijn tranen druppen langs mijn vingers op de tafel.

Ik mis mijn vrouw.

Frans de Jong is de uitbater en eigenaar van antiquariaatje 'De Terechte Kronkel', het kleinste tweedehands boekwinkeltje ter wereld, in Amsterdam.

Voor meer informatie: deterechtekronkel.nl

*Of kijk op facebook: facebook.com/deterechtekronkel
en: facebook.com/TweedehandsBoekenEnTijdschriften*

Hoe *SANNE* haar *eigen bestaan* opbouwde

Een prachtig huis, een baan met een vast contract, een lieve vriend... Het kan allemaal, ook als je niet aangeboren hersenletsel hebt. Sanne Bekedam bewijst het. Als kindje van drie kon ze vanwege een virus in de hersenstam helemaal niets meer. Nu heeft ze een eigen bestaan opgebouwd. 'Met hulp van onze ouders en af en toe ambulante begeleiding gaat het allemaal prima!'

Het is gezellig bij Sanne (28) thuis. Ze woont met haar vriend Hugo net een jaar in een mooi, vrijstaand huis in de landelijke omgeving van Emst. Rond het stel woont familie van Hugo. 'Het is leuk', vertelt Sanne. 'Op zaterdagmiddag gaan we naar de ouders van Hugo, waar we blijven eten. Hiernaast wonen een oom en tante. In dit huis heeft de oma van Hugo gewoond.' Je kunt het nog zien aan de ouderwetse plafondlamp die ze om nostalgische redenen hebben laten hangen. Verder is het een mooi, nieuwerwets ingericht, licht huis. Er is een nieuwe keuken geplaatst en sinds kort hebben ze ook een houtkachel die lekker ruikt.

School

Sanne is gewend aan veel ruimte om haar heen. Ze groeide op in een gezin met een oudere broer en een oudere zus net buiten het dorp Laag Zuthem. 'Ik ging eerst naar een gewone school, maar later ging ik naar een school voor speciaal onderwijs. Ik kan niet zo goed leren en dat komt omdat ik niet aangeboren hersenletsel heb', legt ze uit. 'Toen ik drie jaar was, heb ik hersenvliesontsteking gehad. Een half jaar later kreeg ik een virus in de hersenstam. Toen kon ik niks meer, niet meer lopen, niet meer lachen, niet meer huilen.' In de gewone omgang merk je daar nu helemaal niets meer van. 'Nu kan ik gelukkig weer alles. Maar leren gaat dus lastig en ik ben wat langzaam en soms ook wat vergeetachtig. Ik moet alles wel op een papiertje hebben, dat werkt voor mij het makkelijkste.' Na de basisschool haalde Sanne eerst een IVBO-diploma en daarna haalde ze nog een diploma Zorghulp en een certificaat Helpende Welzijn. 'Dat laatste was wel moeilijk, dat was

niveau 2. Maar ik heb er toch een certificaat van. Ik vond het leuk op school, met de vriendinnen die ik toen had heb ik nog steeds wel contact.'

Werk

Na school ging Sanne aan het werk. 'Volgens mij was ik toen een jaar of achttien, ik werk al heel lang. Ik werd door een instantie naar werk begeleid. Eerst liep ik stage in een bejaardentehuis, ik werkte met oudere mensen en dat vond ik heel leuk om te doen. Mensen wassen en aankleden, praatje met ze maken, beetje aandacht geven. Je kon nog wat voor ze betekenen. Maar helaas kon ik er niet blijven, het was toen ook al moeilijk om een baan in de zorg te krijgen. Een jobcoach heeft toen een baan voor mij bij een sportschool geregeld. Daar maakte ik schoon en ik hielp in de crèche. Op een gegeven moment hield de crèche er jammer genoeg mee op. Gelukkig gingen we toen samen met een andere sportschool. Dat vond ik heel fijn want daar was wel weer kinderopvang. Dat was denk ik vijf jaar geleden en daar werk ik nog steeds, van dinsdag tot en met vrijdag. 's Morgens van negen tot elf help ik in de crèche en van elf tot kwart voor drie maak ik schoon. De crèche vind ik het leukst. We hebben kinderen tot zes jaar en er zijn twee baby's bij, van vier en zes maanden. Dat vind ik toch wel het allerleukst, die kleintjes. 's Middags maak ik de zalen schoon. 's Morgens is er nog een facilitair iemand en er is ook iemand die schoonmaakt in het wellness-gedeelte. Maar op zich werk ik dus alleen. Het bevalt allemaal heel goed, ik heb leuke collega's. Alleen het reizen kost veel energie. Eerst op de fiets, dan met de bus en nog een keer overstappen en een uur later ben ik op mijn werk. Dat is dus twee uur per dag reizen. Terwijl je er met de auto iets van twintig minuten over doet. Ik kom pas na vier uur thuis en dan moet ik al meteen gaan koken.' Maar Sanne werkt aan een oplossing. 'Ik heb autorijles. Dat had ik een paar jaar geleden ook al, maar toen mislukte het omdat men er te laat achter kwam dat ik in een automaat moet rijden. Ik had de theorie al gehaald, maar omdat het allemaal te lang duurde, was dat op een gegeven moment verlopen. Terwijl ik er zo'n moeite voor had gedaan. Nu krijg ik 1-op-1-theorieles, dat gaat veel beter dan in een groep. Ik hoop dat het gaat lukken. Ik heb het een keer gehaald, het kán dus wel.'

Vriend

Toen Sanne 21 jaar was, ging ze het huis uit om begeleid te gaan wonen. 'Ik zat op een trainingsplek met de bedoeling om na een tijdje zelf in een eigen woning te gaan wonen. We woonden met meerdere mensen met een niet aangeboren hersenaandoening. We hadden allemaal een eigen appartement, maar we aten samen en we dronken ook samen koffie en zo. Eigenlijk zou ik na twee jaar op mezelf moeten gaan wonen, maar ik kon geen woning vinden, dus ik heb daar vier jaar gezeten.' Rond de tijd dat Sanne begeleid ging wonen, ontmoette ze Hugo. 'Het was bij Uitgaanscentrum Dieka in Markelo.



SANNE



Daar ging ik wel eens met vriendinnen dansen. En daar ontmoette ik Hugo. Ik vond hem leuk en hij vond mij ook leuk. Maar ik was toen juist druk bezig met verhuizen en gedoe, dus hij moest even wachten want ik had geen tijd. Toen ik daarmee klaar was heb ik hem een sms'je gestuurd dat we konden afspreken. En dat hebben we gedaan. Hij woonde bij zijn ouders toen.' Op een gegeven moment wilden ze wel gaan samenwonen. 'Hugo heeft toen eerst nog een paar maanden bij mij gewoond, maar dat beviel hem niet. Hij ging in Epe wonen en ik ben toen bij hem ingetrokken om te gaan proef samenwonen. Dat ging goed. En vorig jaar zijn we hier naar Emst verhuisd. Het gaat prima, hij doet thuis meer het buitenwerk en ik doe het binnenwerk. Hij is door de sociale werkvoorziening gedetacheerd bij de gemeente Epe en werkt in de buitendienst. Ik vind Hugo gewoon leuk. En ook lief.'

Druk

Sanne vindt het prima in Emst, ze voelt zich er op haar gemak. 'Het is druk, ik heb een vaste planning. Op zaterdag maak ik schoon en op maandag soms ook nog. Nu is het allemaal veel gedoe met het interview en zo, daarom heb ik de kachel nog niet schoongemaakt', verontschuldigt ze zich. Er is dan ook zoveel te doen. 'Op zaterdag heb ik theorieles en op maandag autorijles. Door de week werk ik dus vier dagen en ik doe nog vrijwilligerswerk met ouderen in Epe. Op zondag gaan we leuke dingen doen, op bezoek bij vrienden bijvoorbeeld. Ik hou van dansen, maar dat komt er niet meer zo vaak van. En ik winkel graag en ik vind het ook

leuk om met vriendinnen wat te gaan doen.' Sanne krijgt af en toe hulp. 'Ik heb ambulante begeleiding. Dan praten we over hoe het gaat en ze helpen met de financiën. Mijn ouders doen ook heel veel. Ze zijn gek met mij en ik ook met hen. Het was vroeger heel spannend, toen ik zo ziek was. Het meisje dat in het ziekenhuis naast me lag heeft het niet gehaald. Maar ik dus wel. Ik zie mijn ouders ook heel vaak. Vanmiddag ga ik met mijn moeder voor controle naar het ziekenhuis. Ik heb calciumtekort dus ik heb al vanaf heel vroeger medicijnen. En er is ook iets met mijn bijschildklier. Die werkt niet goed, waardoor ik bijvoorbeeld heel moe kan worden. Daar krijg ik ook pillen voor. En dat wordt dan allemaal regelmatig gecontroleerd. Ik moet die medicijnen niet vergeten, want dan gaat het mis. Vorig jaar december verstijfde ik helemaal, ze dachten eerst aan een epileptische aanval maar het kwam door het calciumtekort. Toen ben ik zes weken ziek geweest. Ik ben bijna nooit ziek, maar als ik ziek ben dan ben ik meteen ook best erg ziek.'

Sanne heeft het naar haar zin. 'Op zich zou ik misschien ook nog wel eens een keer met ouderen willen werken, maar ik heb nu naast mijn Wajong-uitkering een vast contract bij de sportschool. Dat is best bijzonder in deze moeilijke tijd en daar moet ik volgens het UWV dan ook heel zuinig op zijn. En dat ben ik ook wel. Het gaat goed, we hebben alles mooi voor elkaar. Al met al zijn we hartstikke tevreden.'





MENSEN *met elkaar* VERBINDEN

Mathilde van Hulzen

Vier slimme, oude dames met je auto naar hun discussieclubje brengen. Warme maaltijden bezorgen. Een linnenkast in elkaar zetten bij iemand die een beetje in de war is. Gordijnen ophangen bij een bejaard echtpaar. Manfred Hendrix (60) en Chris Nieuwenhuis (63) doen het met enorm veel plezier. Ze werken als vrijwilliger voor de Klus Service van Swon, het seniorennetwerk in Nijmegen. 'Het contact met al die mensen, dat is zo geweldig.'

Hoe vul je je leven in als je niet meer elke werkdag op kantoor hoeft te zijn? De een is tevreden met een rustiger leven en meer tijd voor hobby's. Anderen zoeken juist wat meer reuring en het gevoel nuttig te zijn voor de medemens. Zoals Manfred en Chris. Chris vertelt: 'Sinds drie jaar ben ik met pensioen, toen kon dat nog. Het eerste jaar heb ik niets

buiten de deur gedaan; thuis viel er genoeg te doen. Daarna ben ik toch gaan zoeken naar vrijwilligerswerk dat bij me past. Niet dat ik me verveelde, maar ik wilde meer invulling geven aan al die vrije tijd. Iets nuttigs doen.'

Na een tijdje kwam Chris in contact met de Klus Service van Swon. 'Ik was heel benieuwd wat voor klussen het zouden zijn en of ik dat zou kunnen.'



MANFRED

CHRIS



Toen heb ik me afgelopen vorig jaar aangemeld als vrijwilliger en vanaf het begin ben ik erg enthousiast.' Voorheen werkte hij als ontwerper bij een installatiebedrijf. 'Dat klinkt best technisch, maar in praktijk was ik altijd met mensen bezig. Op vakantie maakte ik expres nooit met iemand een praatje, dan wilde ik juist even geen contact. Nu heb ik het tegenovergestelde: ik kom bij mensen binnen, dan kijk ik wat rond, doe rustig mijn klusje en dan praten we even bij. En dat vind ik zo leuk! Dat contact met die mensen, daar geniet ik elke keer van. Ik beleef hele aparte dingen en dan de verhalen die je hoort.' Door een opspelende nekhernia kan Chris momenteel even niet klussen, maar gewoonlijk krijgt hij wekelijks vijf opdrachten. 'Ik heb altijd met mijn hoofd gewerkt, maar ik ben best handig. Als ik nu bij iemand gordijnrails ophang, zeg ik wel eens voor de grap: "Poeh poeh, ik hoop dat 'ie blijft hangen!" Dan moet je die mensen zien kijken, haha. Laatst was er een mevrouw die zei: "Ik kan zien dat u dat altijd gedaan heeft." Dat is toch hartstikke leuk.'

Grote geld

Zijn collega Manfred verzorgt de planning van alle klussen bij de Klus Service, bezorgt maaltijden en rijdt ouderen naar afspraken. Hij werkt al vijf jaar als vrijwilliger voor Swon. 'Daarvoor zat ik als planner in de oliehandel, echt de wereld van het grote geld. Het ging alleen maar over verdienen, het kon niet op. Het personeel werd regelmatig getrekeerd op dure uitjes. De directeur reed de vetste auto die je kunt bedenken. Maar uiteindelijk ging het bedrijf aan die hebberigheid ten onder.'

Na het faillissement besloot Manfred om iets heel anders te gaan doen. Via via kwam hij terecht achter de receptie bij de intensive care in het ziekenhuis. Daarnaast reed hij voor Swon mensen naar het ziekenhuis, de dokter of een andere zorgverlener en zo kwamen er van lieverlee steeds meer taken bij. 'Ik vond en vind het heerlijk. De sociale sector beviel me steeds beter, het vormde een tegenhanger voor die wereld van het grote geld waar ik eerst in zat. Kijk, ik ben daar zeker niet slechter van geworden, heb altijd goed verdiend. Maar altijd die stress en die beeldschermen...'

Jammer genoeg hield het werk bij het ziekenhuis na drie jaarcontracten op. 'Ik ben nu bijna elke dag lekker bezig voor Swon, gemiddeld zo'n twintig uur per week. Alles is hier prima georganiseerd, de planning maken gaat helemaal digitaal. Als ik nu een vrije dag heb, geniet ik daar extra van.' Hij grapt: 'Eerlijk gezegd snap ik nu niet meer dat ik er vroeger bij heb gewerkt. Maar als het ziekenhuis me morgen belt om te vragen of ik terug kom, zeg ik meteen ja. Al verdien ik maar een kwart van vroeger, dat interesseert me totaal niet. Ik vind het werk zo leuk!'

Gelukkig hoeft Manfred zich financieel geen zorgen te maken. Hij beseft maar al te goed hoe bevoorrecht hij daarmee is. 'Als mijn vrouw slecht betaald werk zou hebben, zou ik de eerste de beste baan moeten aanvaarden.'

Luisterend oor

Chris heeft vooral veel plezier om de opmerkingen en verhalen die hij bij zijn 'klanten' te horen krijgt. 'Iedereen heeft een verhaal. En mensen vertellen me van alles, die zijn blij dat ze



Prestatie

Misschien zou je Chris en Manfred het schoolvoorbeeld kunnen noemen van mensen die de participatiesamenleving in praktijk brengen. Maar van dat woord moeten ze niets hebben. 'Poeh, dat staat toch gewoon voor ordinair bezuinigen?', snuift Manfred verontwaardigd. 'Hoe kun je tegen een man van 99 zeggen: u zult iets meer zelf moeten doen want u woont nog zelfstandig, terwijl dat al een hele prestatie op zich is. Hoe moet zo iemand zich redden met minder thuiszorg? Moet hij dan aan de buurman vragen of die hem komt helpen met naar het toilet gaan? En je praat wel over een maatschappij waarin de overheid zelf iedereen individueel aanspreekt. Iedereen wordt apart aangeslagen voor belastingen, iedereen moet alles apart doen. En dan moeten mensen elkaar wel om hulp vragen?'

Ook Chris denkt er zo over. 'Ik zie nu hoe oudere, kwetsbare mensen leven. Ik moet er niet aan denken dat die mensen nog minder aandacht of begeleiding krijgen.'

Manfred maakt zich wel eens zorgen om het voortbestaan van het vrijwilligerswerk. 'Zeker nu de gemeente gaat bezuinigen. Dan ben ik dit werk kwijt en al die mensen krijgen geen ondersteuning meer. Wat valt er dan nog te participeren?'

Chris beaamt dat. 'Ik kan een heleboel voor anderen betekenen, maar ik heb wel een organisatie nodig om op terug te vallen.'

In de tussentijd maken ze er het beste van. 'Als ik morgen denk dat het niet meer leuk is, dan stop ik gewoon', zegt Chris. 'Dat geeft me een vrij gevoel. En ik vind die hele oude mensen met hun verhalen mooi. De rust die ze uitstralen.' 'Maar ook de schrijnende situaties', vult Manfred aan. 'Ja, dan complimenteer ik iemand bij binnenkomst met zijn mooie woonomgeving en dan zegt die meneer of mevrouw meteen dat het wel mooi maar ook heel eenzaam is', geeft Chris als voorbeeld. 'Dat is even slikken, maar zo heb je wel meteen een goed gesprek. Ik vraag ze dan vaak of ze zelf willen werken bij Swon, want vrijwilligerswerk helpt natuurlijk tegen eenzaamheid. En ook oudere mensen kunnen best iets betekenen voor hun buurt. Bijvoorbeeld door bij andere oudere mensen op koffievisite te gaan. Dat contact is ook heel waardevol en zo bouw je met elkaar een gemeenschap op. Eigenlijk is dat ook het verhaal van Manfred en mij. Het gaat erom mensen met elkaar te verbinden.'

Klus Service

De Klus Service is een initiatief van Swon, in samenwerking met OBG, Hobbycentrum Nijmegen-Oost en Creatief Centrum Nijmegen Zuid. Swon is het seniorennetwerk van Nijmegen. Ouderen, hun familieleden en andere betrokkenen kunnen bij Swon terecht voor informatie en advies op het gebied van wonen, welzijn en zorg. De Klus Service helpt bij klusjes in en om het huis die het wonen veiliger maken. Bijvoorbeeld een losse trapleuning vast maken, een lekkende kraan repareren of een videorecorder instellen. Voor een klus moet een kleine bijdrage worden betaald.

Meer informatie:
www.swon.nl, kijk bij 'Hulp en ondersteuning'.

een luisterend oor treffen. Dat is soms heel bijzonder. Dat had ik trouwens in het begin helemaal niet van mezelf verwacht. Dus het is niet alleen vaak een verrassing wie en wat je op een adres aantreft, maar ook hoe je er zelf op reageert.'

Zijn klusjes staan altijd op dinsdag en donderdag gepland. 'Maar ik let zelf ook wel een beetje op. Laatst kreeg ik een mail dat ik twee weken later ergens een lampje zou moeten ophangen in de keuken. Nou, je kunt die mensen toch niet twee weken in het donker laten koken en eten? Dus toen heb ik weer terug gemaild en is die afspraak vervroegd.' Minder leuke dingen maken ze ook wel eens mee. Soms zelfs schrijnende gevallen en dat koppelen ze dan terug naar de coördinator van Swon.

Vaak zetten Manfred en Chris een tandje extra bij, ook al staat dat niet op het opdrachtenbriefje. Een oudere mevrouw die naar de opticien moet en door gepieker over privé-problemen niet meer in staat is een bril te kopen? Dan zorgt Manfred ervoor dat ze met de juiste bril naar huis gaat. 'Die mevrouw was uiteindelijk zo blij! Dus je hebt ook een controlerende taak, zonder dat dat er zo expliciet bij hoort. Als ze niet open doen als ik aanbeld met een maaltijd, ben ik altijd ongerust. Ik bel in zo'n geval de coördinator van de maaltijden op en die schakelt het dan verder door.'

Daar is Chris het mee eens. 'Als ik denk dat het fout gaat, loop ik niet weg. Mij overkwam eens dat iemand in het weekeinde daarvoor was overleden en niemand wist dat ik zou komen om gordijnen op te hangen. En laatst stond ik voor een openstaande deur, ik bellen maar er kwam niemand. Dat voelde ook niet fijn. Dus ik klop extra hard, komt die mevrouw eraan en zegt: "Gut, ik heb die hele bel niet gehoord, waarom kwam je niet gewoon binnen?" Toen was ik wel opgelucht.'

Manfred rijdt ook de Club van Negentig, vier goed opgeleide dames met flink wat intellectuele bagage die samen bijna vierhonderd jaar oud zijn. 'Zij houden niet van bingo, ze willen een discussie op niveau. Elke twee à drie weken rijdt ik ze dus naar het wijkcentrum voor hun praatgroep. Zitten er twee samen Russisch te praten in mijn auto, prachtig. Die vier dames wonen gewoon op zichzelf. Dat is toch geweldig mooi om te zien, hoe die mensen leven.'

Inmiddels bekijkt Swon of een dergelijke praatgroep ook in andere wijken kan worden opgericht. 'Dan kunnen ze discussiëren over actuele onderwerpen, of over gedichten. Heel leuk.' Manfred is eraan gewend geraakt dat er permanent een koelbox achterin zijn auto staat. En de achterbak van Chris ligt vol met gereedschap. 'Je kunt ook het gereedschap van Swon gebruiken, maar ik koop het toch liever zelf. Mijn vrouw kan dus thuis geen schroevendraaier meer vinden, haha. Ze heeft al eens gezegd dat ze wel de Klus Service belt als er iets moet worden gedaan in huis.'

Tot de *DOOD* ons *SCHEIDT*

Tot de dood ons scheidt
Hij wil deze belofte zo graag waarmaken
Hij kan het helaas niet
Ze is gaan dementeren
Erger en erger wordt het
Het dag- en nachtritme wordt verlegd
Hij is op
Van uitrusten komt niets meer
Mantelzorger vol van liefde
Wordt mantelzorger die op is
Die agressief wordt
Die kortaf is

Wij grijpen in
Samen met hun kinderen

Samen wordt apart
Meer dan zestig jaar verbonden
Nu gescheiden door dementie
Zij begrijpt het niet
Hij begrijpt het wel
Tranen stromen over zijn wangen
Een belofte niet waargemaakt
Wat wij zeggen doet er niet toe
Trouw tot aan de dood
De oude man is gebroken
Zijn leven van waardevol naar waardeloos
Zijn rug wordt krommer
Zijn ogen doffer
Zijn tred onvast
Niets is meer van waarde
Hij bekijkt haar foto
En verheugt zich op de dood
Zijn dood
Haar dood
Dan zijn ze weer samen

En wij begrijpen het

Jenny Kamps heeft na jaren met jongeren te hebben gewerkt een ander werkteerein gevonden: ouderen in een verzorgingstehuis. Haar verhalen gaan nu dan ook over deze leeftijdsgroep. Maar, zoals Jenny zelf zegt: 'Ouderen zijn net jongeren, maar dan met een verschrompeld huidje'.

396337

AKELIG

Ze is de laatste op mijn ochtendzorglijstje; het is tien uur geweest als ik haar wek. Ze neemt het me niet in dank af.

‘Ik wil graag nog even blijven slapen,’ zegt ze.

‘Dat weet ik,’ antwoord ik. ‘Maar ik wil u graag helpen met douchen en aankleden, want het is al tien uur geweest.’

Met moeite en een gezicht op onweer komt ze uit bed. Eenmaal onder de warme douche klaart ze gelukkig wat op.

‘Hebt u lekker geslapen?’ vraag ik.

‘Ja, heerlijk zelfs! Ik had nog wel wat langer willen slapen.’

‘Tja, dat wilde ik vanochtend ook wel.’ Ik denk terug aan mijn eigen warme bedje, waar ik de afgelopen nacht veel te kort in lag.

Ze steekt haar tong naar me uit. ‘Waarom ben je dan opgestaan?’

‘Om u en heel veel andere mensen te helpen met opstaan, wassen en aankleden,’ antwoord ik. ‘Ik ben zelfs al vijf uur wakker.’

Ze schrikt. ‘Vijf uur?!’

‘Ja, mijn wekker ging om kwart over vijf.’

Ze moet er even over nadenken. ‘En dat allemaal om al die mensen te helpen?’

‘Inderdaad!’

Ze heeft haar conclusie snel getrokken:

‘Wat een akelig beroep!’

*Janneke Pelle werkt in zorg en horeca,
is koorpianiste, recenseert theatervoorstellingen
en geeft Nederlandse les aan een
inburgerende leeftijdgenote.*

*Bovenal houdt ze van mensen en hun verhalen.
Hierover schrijft ze op weblog.theefiets.nl.*

Wat de *BUURMAN* eet en ik van *ANNIE* weet

De gemiddelde Facebooker zit er om twee redenen: word ik gezien en wat doet de rest? Waar eerst nog weleens filosofische gedachtes werden gedeeld gaat het nu vooral om bewerkte foto's van magnetronmaaltijden. Ik vind het best als ik ruik wat de buurman op zijn bord heeft maar ik hoef er geen foto van. De man hangt met zijn telefoon boven zijn eten om er een plaatje van te schieten. De kwaliteit doet er niet toe, er zijn genoeg effecten om dat op artistieke wijze recht te trekken. Hij heeft een uitsmijter, doch het ei niet zelf uitgevonden maar het recept van een culinaire site geplukt. En die sites zijn nog nooit zo populair geweest! Het probleem is echter dat op die recepten vaak totaal geen redactie is gepleegd. Omdat ik niet te snel wil oordelen besloot ik onlangs een recept van zo'n site te proberen. Je hebt tenslotte pas over een schoen te zeuren als je hem gedragen hebt. De spreekwoordelijke schoen kwam in de vorm van een recept voor citroen meringue, gedeeld door LiefBoogschuttertje56. Het kreeg vier gouden sterren, maar of dat nu de moeilijkheidsgraad was of, zoals een bezoeker meende, 'gewoon echt super lekker'... Wellicht overbodig te melden dat de uitvoering een slopende werking had op zowel de keukenapparatuur als mijn humeur. Gelukkig bestaat het internet uit meer dan vaag omschreven taartinstructies. Nee, dan is er nog mijn tante Annie.

Annie zit de hele dag divers meubilair te liken in de hoop ooit een bankstel te winnen. Niet voor haarzelf, voor een kennis wiens zoon studeren mag.

Helaas heeft ze nog niets gewonnen en alsof de duvel ermee speelt is ze ook nog eens haar hondje kwijt. Ze besloot een oproep te plaatsen op haar profiel. Waar je een sympathieke en meelevende reactie mag verwachten besloot mij juist een gevoel van cynisme en zelfs lichte apathie. Ik voelde wel degelijk met haar mee, maar omdat je online wordt overspoeld met dit soort berichten neem ik het steeds minder serieus.

Door mijn hoofd schoot zelfs stiekem de gedachte of ik bij de foto van het hondje een grappige tekst zou kunnen verzinnen. Waarom gaat Annie niet gewoon de straat op in plaats van het internet te vervuilen met glitterplaatjes van haar teckel voorzien van grammaticaal kansloos onderschrift?

Ik schrik ervan als ik merk dat andermans leed mij steeds minder doet zodra ik erover lees op Facebook. Ik zou in het dagelijks leven iemand met hetzelfde verhaal nooit zo behandelen.

Voor mij een teken dat ik eraf moet. Het is op zijn retour.

Er komt vast wel iets voor terug, iets wat misschien nog veel groter wordt. Maar ook dat zal ook net zo snel weer verdwijnen als dat het gekomen is!

*Ward de Weerd komt voor in een drukbevolkt woongebied.
Het is een nachtmens maar toont zich overdag redelijk begaan
met zijn omgeving. Hij observeert het gedrag van zijn
soortgenoten en denkt er vaak het zijne van. Je kunt
hem regelmatig horen brullen op twitter.com/wartdew*

Heiden van de HERENPLAATS deel 2

Beste TREF lezers,

Ook deze keer een artikel over een van de grote talenten van Galerie Atelier Herenplaats uit Rotterdam. Een van de succesvolste ateliers in Nederland waar kunstenaars uit de geestelijke gezondheidszorg en uit de verstandelijk gehandicaptenzorg dagelijks werken. Inmiddels bekend over de hele wereld, waar hun kunstenaars exposeren. Ook vele buitenlandse kunstenaars vonden hun weg naar de Schiedamse Vest 56-58 in Rotterdam. Door de komende bezuinigingen binnen de zorg staat het bestaan van dit prachtige initiatief op losse schroeven. Vandaar dat ik ook dit keer mijn aandacht geef aan een van de kunstenaars van De Herenplaats.

Tekent u s.v.p. de petitie en red de Herenplaats!

http://www.petities24.com/signatures/atelier_galerie_herenplaats_moet_open_blijven

Bert Schoonhoven,
galeriehouder van amsterdam-outsider-art.nl

De HETE MEIDEN van **BEN AUGUSTUS**

Ingespannen turend naar afbeeldingen van ontklede playmates uit de blootbladen brengt hij zijn stift naar het papier en langzaam maar zeker vullen deze vrouwen zijn blad. Zijn manier van werken is opmerkelijk, hij begint een tekening in het ene en stopt in het andere hoekje. Alle wetten en regels van de compositieleer lapt hij aan zijn laars. Lijnen beginnen ergens en houden halverwege weer op. Tussen deze figuren plaatst hij ogenschijnlijk willekeurig teksten en 06- nummers. Toen Ben in 1994 begon, was hij erg zoekende naar onderwerpen. We brachten hem in contact met nieuwe technieken en materialen, confronteerden hem met de kunstgeschiedenis en bezochten musea.

Tijdens een werkweek in Zeeland werkten we rond het thema 'de elementen': land, lucht, water en vuur. Ben snapte het niet. Ben is geboren met het syndroom van Down, hij is slechthorend en heeft daardoor als kind nooit goed leren praten. Hierdoor is het moeilijk met hem te communiceren. 's Avonds, toen iedereen voor de TV hing, vond Ben een oude beduimelde Playboy, hij pakte zijn schetsboek en begon de vrouwen na te tekenen om ze mee naar huis te nemen. Sindsdien is dit het enige thema dat hem boeit en dat stevast terugkomt in zijn tekeningen en schilderijen.

Bens werkwijze is de afgelopen jaren veranderd. In het begin knipte hij stukjes uit zijn tekening en plakte die op nieuwe bladen, soms ingekleurd met potlood. Ontelbare vellen tekende hij aandachtig vol, op het ritme van de pauzes die we op het atelier hanteren. Later is Ben ook gaan schilderen met voornamelijk de primaire kleuren, direct uit de pot. Als superfan van de Rotterdamse voetbalclub Feyenoord verschijnt hij vaak in het tenue van deze club op zijn werk. Tijdens vakanties bezoekt hij pretparken zoals Disney World, Movie World en de Efteling. 'Goede tijden, Slechte tijden' op de televisie wordt nooit gemist. Al deze onderwerpen duiken ook regelmatig op tussen de 'Hete Meiden' in Ben zijn tekeningen. Het favoriete onderwerp van Ben is ook de musical.

Frits Gronert, galeriehouder van De Herenplaats
Herenplaats.nl

VELFCA
MAGAZINE

SEX DIRECT



GRAND

DEROPF

06-9689 JANUARI

60
OF
THUND

Stichting Timulazu



Timulazu: Roemeens woon/werkproject voor kansarme jongeren

Echte hulp begint bij de basis...

Als je in Roemenië in een instelling of een armoedig gezin opgroeit, maak je geen goede start in het leven. De jongeren belanden vaak op straat, waar ze verslaafd raken en in de criminaliteit en prostitutie terechtkomen. Wij bieden deze jonge mensen op Camping Timulazu en Kinderboerderij Arc lui de Noa in Tirgu Mures een nieuwe toekomst met onderdak, werk en zekerheid. Met dit Roemeense woon/werkproject leren we ze in twee jaar zelfstandig worden en verantwoordelijkheid nemen. Ze werken aan de dagelijkse activiteiten en leren zich te houden aan de regels en richtlijnen die er gelden. Want echte hulp begint aan de basis.

Kijk eens op stichting-timulazu.com

Voor dit project is geld nodig. Daarom exploiteert Timulazu in het Overijsselse Heino een kringloopwinkel. Daarnaast worden er regelmatig sponsoractiviteiten georganiseerd. Ook helpen, sponsoren of op een andere manier bijdragen? Kijk op onze websites voor meer informatie en de mogelijkheden: stichting-timulazu.com en camping-timulazu.com. Goede ideeën zijn ook van harte welkom!

Hoe groter het netwerk, hoe meer mogelijkheden!

We werken graag samen met andere organisaties om de mensen zo breed mogelijk te kunnen helpen. Timulazu werkt inmiddels samen met Felebarat uit Lutten, Stichting Zeeland Helpt uit Grijpskerke, Diakonos uit Roemenië, Frion uit Zwolle en de Wezo uit Zwolle.



Wat eten we vanavond?

Kliekjes zijn tegenwoordig weer reuze hot. Maar vroeger was het heel normaal om overgebleven (warm) eten op te sparen tot er na een paar dagen genoeg was voor een gezinsmaaltijd. Destijds gold weggooien als zonde vanuit financieel oogpunt. Nu gaat het vooral om schaamte, om al die klakkeloos in de vuilnisbak gekieperde weelde. Volgens Milieu Centraal gooit iedereen bijna vijftig kilo goed voedsel per jaar weg, bij elkaar honderdduizend vrachtwagens vol.

Maar hoe maak je nou iets lekkers van kliekjes? In deze aflevering een recept voor het ultieme vergeten voedsel: rondslingerende restjes verse groenten in de koelkastlade.

Eet smakelijk!

Mathilde



Groentencurry (4 personen)

Ingrediënten: bloemkool, sperziebonen, wortels, uien, knoflook, olijfolie, Aziatische kruiden, peper en zout, 100 ml kokosmelk/crème fraîche

Bereiding: Schil de groenten en snij in stukjes. Fruit de ui, voeg de kruiden toe en daarna de overige groenten. Vijf minuten roerbakken en dan kokosmelk of crème fraîche toevoegen. Groenten in tien minuten beetgaar laten worden.

Tip: behalve uien zijn alle groenten en kruiden in dit recept optioneel. Kies bij rijst voor Aziatische kruiden, bij aardappelen en vlees voor mediterrane kruiden.

Oma's kruidenhoekje

En, houdt u zich nog aan uw voornemen om dit jaar eens goed te letten op uw gezondheid en gewicht? Mooi! Maar wie vette, koolhydraatrijke voeding laat staan, kan wel eens kleine ongemakken met de spijsvertering krijgen zoals verstopping. Gelukkig weet oma raad.

Rozemarijn

Een kopje thee van rozemarijn kan een opgeblazen gevoel verminderen en de spijsvertering stimuleren. Dat komt door de werking van de aromatische oliën in de blaadjes. De spieren in het spijsverteringskanaal en de galblaas gaan daardoor harder aan het werk.

Rozemarijn werkt ook als een oppepper op de rest van het lichaam. De huid raakt beter doorbloed en wordt schoner, de hersenen worden gestimuleerd. Overdrijf er echter niet mee en houdt het bij een of twee kopjes rozemarijnthee per dag.

U kunt rozemarijnthee kopen, maar de plant laat zich ook gemakkelijk kweken in de tuin op een droge, zonnige plaats of in een pot. Hij blijft de hele winter groen, in de zomer komen er leuke blauwe bloemetjes aan. Die lokken vlinders en bijen. Wie zijn handen door de struik haalt, ruikt de Méditerranée (de Latijnse naam 'Rosmarinus' betekent 'dauw van de zee').

Rozemarijnthee

Ris wat blaadjes van de takjes, spoel ze af en kook ze enkele minuten in water. Zeef de blaadjes eruit en voeg naar smaak kaneel, citroen of honing aan de thee toe.



VREDE

Als mensen nu eens niet zo machtswellustig waren...

En veel minder agressief, hebberig, wraakzuchtig, jaloers, eigengereid, bemoeizuchtig en zo...

Als mensen nu eens minder mens waren...
Sterker nog:

als er nu eens helemaal geen mensen waren...

Dan was het waarschijnlijk een stuk vrediger op aarde.

Puntenslijper



Zeur & Zanik

zeuren & zaniken af en toe nogal melancholiek

Vroeger was alles een stuk rielekster. Het leven kabbelde voort en je had veel minder gezeur aan je kop.

Ja, dat waren nog eens tijden!

Er is veel veranderd sinds de jaren zeventig. Neem jou nou...

Vroeger zát je op een zitzak, nu bén je er eentje.

